

Het perspectief van de gemeente

- ✓ 1986 – 1990 Koninklijke Militaire Academie
- ✓ 1990 – 1995 Notarieel recht, Rijksuniversiteit Groningen
- ✓ 1995 – 2009 kandidaat-notaris, specialisatie ondernemingsrecht
- ✓ 2010 – 2016 privaatrecht jurist gemeente Diemen
- ✓ 2016 – 2019 aanbestedingsjurist Stichting RIJK
- ✓ 2019 – heden aanbestedingsjurist gemeente Zaanstad

- ✓ veranderend speelveld => voor overheid, markt en inwoners
- ✓ een gemeente
- ✓ concrete stappen Zaanstad
- ✓ tenderkostenvergoeding
- ✓ herstel van gebreken
- ✓ vragen / discussie

Veranderend speelveld

- ✓ **Begrijpelijk overheidscommunicatie (Rijksoverheid)**
- ✓ **Artikelen uit de actualiteit:**
 - Bouwaanbestedingen hebben vaak “vlekje” (Aanbestedingscafé.nl)
 - Juridische focus in aanbestedingen hindert MKB (Aanbestedingscafé.nl)
 - Grote Bouw Enquête: ‘Opdrachtgevers snappen niets van de bouw en willen altijd laagste prijs’ (Cobouw)
- ✓ **Marktvisie, door RWS, Rijksvastgoedbedrijf, ProRail, Bouwend Nederland, NL Ingenieurs, Vereniging van Waterbouwers, MKB Infra, Uneto VNI en Astrin => Ambitie: *Wij excelleren, als “bouwers van Nederland”, door betrouwbaar, aanspreekbaar en inspirerend te zijn en we werken voor burgers en bedrijven samen aan een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland.***
- ✓ **Mondige inwoners => participatie!**

Begrijpelijke overheidscommunicatie

- ✓ Overheid moet toegankelijker communiceren: 'begrijpelijk overheidscommunicatie' (Rijksoverheid)
Brieven, formulieren, websites, beleidsstukken ...
- ✓ Uitgangspunt: taalniveaus opgesteld door Europees Referentiekader
- ✓ B1 = begrijpelijk voor 80% van de Nederlandse bevolking

- ✓ Zaanstad: in 2016 start met bewustwordingstraining door Bureau Taal
- ✓ Nu aan de slag met taalcoaches

B1 in het kort

B1 is een taalniveau dat het grootste deel van de bevolking begrijpt.

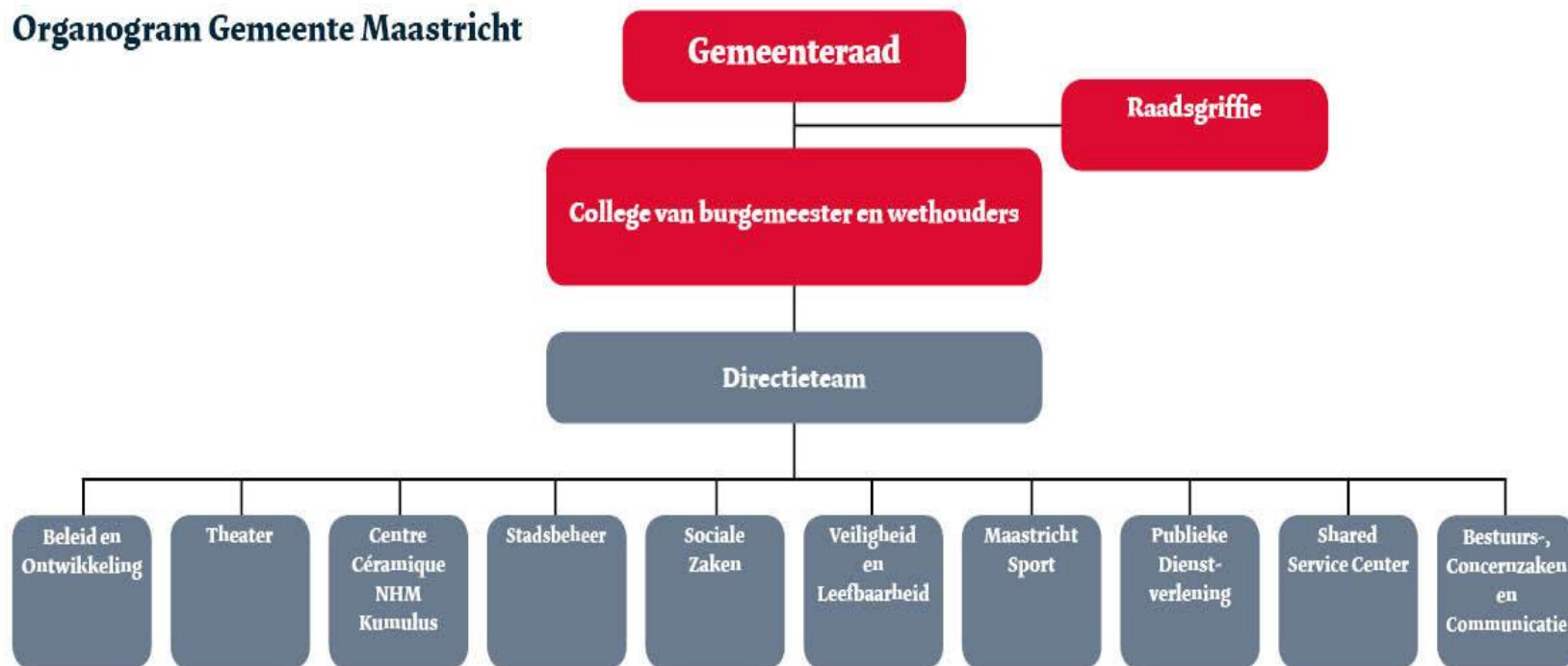
- ✓ **Belangrijkste boodschap bovenaan**
- ✓ **Korte zinnen met één boodschap per zin**
- ✓ **Overbodige tekst schrappen**
- ✓ **Actieve zinnen**
- ✓ **Eenvoudige woorden**
- ✓ **Heldere structuur in de tekst**
- ✓ **(Kernzin)kopjes**

2017: burgerpanel geraadpleegd. Adviezen:

Een gemeente

Organogram Gemeente Maastricht

Versie, 4 september 2014

Een gemeente

➤ **Wie doet wat en is waartoe bevoegd?**

- **Gemeenteraad: stelt verordeningen vast en bepaalt financiële kaders (begroting!)**
- **College van burgemeester en wethouders:**
 - - voert het dagelijks bestuur over de gemeente
 - - voert beslissingen van de raad uit
 - - informeert de raad
 - - legt rekening en verantwoording af aan de raad, en
 - - is bevoegd te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen
- **Ambtelijk apparaat: handelt in opdracht van en namens het college**

Concrete stappen Zaanstad

- **Marktconsultaties**
- **Pilots Samenwerken & Vertrouwen**
- **Rosmolenbuurt – wederzijds beoordelen (mediation?)**
- **Taalcoaches**

Marktconsultaties

- **Laatste marktconsultatie 25 april 2019**
- **Enkele onderwerpen:**
 - Voorschotbetalingen;
 - Bankgaranties
 - Emvi-prestatiemeting
 - Terugkoppeling pilots Samen & Vertrouwen
 - Rosmolenbuurt
 - Internationale Sociale Voorwaarden

Bankgaranties

- Model “Zaanstad” => harde bankgarantie
- Tegemoetkoming => 5% wordt 2% op van te voren bepaald moment
- Aannemers: accepteer zekerheid in andere vorm => verzekering?
- Overleg in klein comité => Zaanstad onderzoekt om verzekering als zekerheid te accepteren

Emvi-prestatie meting

- **Doel: dagelijkse ergernissen en fouten op het werk voorkomen, hoger kwaliteitsniveau en vertrouwen creëren**
- **Interne evaluatie: doel wordt niet gehaald =>**
- **Gemiddeld wordt ingeschreven met 85% en beoordeling leidt nog steeds tot discussies**

- **Tijdens marktconsultatie gevraagd naar alternatieve voorstellen =>**
- **Wederzijds beoordelen**
- **Meerdere toezichthouders die beoordelen**
- **Meer feedback op de beoordeling**
- **Meer nuance in de stappen**

Samenwerken & Vertrouwen

- **Doelen:**
- **Het verbeteren van onderling vertrouwen tussen gemeente en aannemer om samenwerking te versterken tijdens uitvoering van contracten met minder 'gedoe' in €, Q en T**
- **Binnen de beschikbare contractvormen (meer) ruimte bieden voor duurzaamheid en innovatie**
- **Waar kwamen we vandaan?**
- **Aannemer: Gemeente schrijft slechte bestekken!**
- **Gemeente: Het gaat de aannemer om het geld!**

Samenwerken & Vertrouwen

- **3 pilots begonnen in september 2018, met 4 aannemers per pilot (pilot = project)**
- **5 kritische succesfactoren:**
 - **Samenwerking**
 - **Duurzaamheid**
 - **Risico's**
 - **Participatie**
 - **Effect Samenwerking & Vertrouwen**

Groene briefjes

Zorgeloos werk afleveren met gezonde marge

Open en eerlijk het gesprek aangaan

Echt luisteren naar de ander vanwege het belang

De samenwerkingsladder op waardoor er minder starre houding

Trots op en plezier in, uitdragen

Houding gedrag relatie als agendapunt in bouwvergadering , benoemen waar je last van hebt

Eerder in het aanbestedingsproces betrokken zijn,

begrip voor rol van ander

Betere samenwerking, beter begrip voor elkaar hoe en waarom

Openstaan voor elkaar problemen, proberen het proces van eenieder tot 1 proces te zien

Positieve communicatie (uit je oordeel komen) naar oprechte wederzijdse waardering, echt samenwerken

Open en eerlijk communiceren en niet te laat

Samen voorbereiden is eerder contracteren

Open en eerlijk uitspreken van elkaars belangen, 1 goede boterham, ander kwaliteit binnen het budget

Begripvol, open en eerlijk naar elkaar zijn

In gesprek blijven, niet kop in het zand, doel inzichtelijk maken voor OG, duidelijke afspraken tussen OG en ON, vertrouwen geven

Traditionele denkbepelden loslaten, minder wij-zij, open en eerlijk gesprek voeren zonder dubbele bodem

Niet afrekenen, maar uitspreken hoe je het de volgende keer gaat doen

Meer aandacht voor de relatie, wat beweegt wie, motivatie, niet pietluttige zaken, sneller aangeven waar voor mij het probleem ligt

Vaker blanco er in stappen, beter rekening houden met persoonlijkheden waar ik mee te maken heb. Beter en eerder zaken bespreken. Gunnen aan elkaar. Ook minderwerk gunnen.

Open en eerlijk zo veel mogelijk, minder email meer persoonlijk contact, vaker vragen stellen ipv aannames

Samen werken, open houding, inleven

Het werk samen willen maken, verdelen van de werken

Samenwerken & Vertrouwen

Samenwerken & Vertrouwen

Onze spelregels:

- ✓ Wij gaan met elkaar in gesprek en zijn dan: open, eerlijk, oprecht, begripvol, we luisteren echt, hebben geen oordeel en dit doen op tijd
- ✓ Wij maken duidelijke afspraken en houden ons hieraan
- ✓ Wij blijven met elkaar in gesprek
- ✓ Wij zoeken elkaar persoonlijk op
- ✓ Wij benoemen en spreken uit waar we last van hebben en wat onze belangen zijn
- ✓ Wij doen geen aannames maar stellen vragen
- ✓ Wij hebben begrip voor de rol en de problemen van de ander
- ✓ Wij maken het werk samen
- ✓ Wij spreken wederzijdse waardering uit
- ✓ Wij zijn trots op ons werk en hebben er plezier in, en dit dragen we uit

Samenwerken & Vertrouwen

- **Marktvisie:**
- *Kernwoorden bij het nieuwe gedrag zijn: Open, transparant, kwetsbaar, adaptief, lef, creativiteit, durf om over de schaduw van het eigen belang heen te stappen, netwerken, samenwerken en verbinden.*
- **En:**
- *Dit vraagt van de medewerkers het loslaten van 'oud gedrag' en aanleren van nieuwe competenties*

Samenwerken & Vertrouwen

Evaluatie risicosessie:

Voorheen: “We weten: deze dingen gebeuren, maar dat lossen we buiten wel op”

Nu: ongewenste gebeurtenissen van te voren samen bespreken en beheersmaatregelen bespreken inclusief allocatie en ondersteuning in elkaar => vastleggen!

Samenwerken & Vertrouwen

- **Reacties aannemers tijdens marktconsultatie:**
- **Eerst scepsis, maar nu ontstaat meer vertrouwen**
- **Er is meer begrip en open communicatie**
- **Partijen moeten bij ieder project eerder met elkaar in gesprek => niet alleen inhoudelijk, maar ook over de samenwerking**

Tenderkostenvergoeding

- Heeft de aandacht in Zaanstad => nog geen beleid
- Belemmering: 'Zo'n vergoeding gaat van het budget af!'
- Noodzakelijke onderzoeken worden uitgevoerd in opdracht en voor rekening van Zaanstad
- Bewustwording is groeiproces

Herstel van gebreken

- Aanbesteding openbare verlichting
- Er waren vaste leveranciers/merken voorgeschreven, maar inschrijver moest kortingsblad indienen voor aantal andere leveranciers
- Op meerdere plekken in aanbestedingsdocument kwam terug dat kortingsblad op straffe van uitsluiting moest worden ingediend
- Inschrijver A vergeet kortingsblad
- Inkoper belt: “Aiaiai, helemaal vergeten, gaan we direct nasturen!”

Herstel van gebreken

- Deze mededeling wordt bevestigd per mail
- Inkoper geeft aan dat kortingsblad helaas niet kan worden meegenomen in beoordeling, maar beoordeelt de rest van de inschrijving wel!
- => inschrijver A wint en krijgt voorlopig gegund
- Inschrijver B (huidige leverancier) wordt tweede en klaagt dat A “vermoedelijk” geen kortingsblad heeft meegestuurd => dus had A moeten worden uitgesloten
- Overleg inkoper – jurist => A wordt alsnog uitgesloten

Herstel van gebreken

- **A dagvaardt gemeente => “we wisten niet dat het kortingsblad moest worden ingediend”**
- **Mail!**
- **En: “dit was herstelbaar gebrek”**
- **Op straffe van uitsluiting!**
- **Motivering gunningsbeslissing uitgebreid => A trekt dagvaarding in**

